



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A domokosrend jubileuma*

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bp.
(Hely)

1921. 10. 2
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

271. 2 (064.55)

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helvyszám

Közn. nyel.

A domokosrend jubileuma

A 700 éves szerzetes-rend Budapesten

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Most folynak Budapesten a Dominikánusok Thököly-uti templomában a jubileumi ünnepségek, melyekkel a rendnek hétszáz évvel ezelőtt Magyarországon történt megtelepedését ünneplik a fővárosi hívek ezrei.

A régi és tiszteletreméltó szerzetesek fiai már II. Endre korában tanítottak, lelkesítették a csüggedésre és elkeseredésre oly könnyen hajló nemzetet. A kunoknak leghathatósabb szavú térítői és a rend első vértanúi a magyar dominikánusok soraiból kerültek ki.

B. Pál bolognai jogtanár, magyar dominikánus volt az első, aki hazánkba jött és megvetette a rend alapjait. Az első kolostor Székesfehérvárott keletkezett már 1221-ben. Budára is ebben az évben jöttek. Julián barát, az ázsiai őshaza híres felfedezője szintén dominikánus volt. Ő hozta a tatárok jövetelének hírének is, mely szörnyű látogatás az ország színe-javát, embezeit és minden vagyonát ugyszólván megsemmisítette; a legyilkoltak közt 190 dominikánus is volt.

Budán a dominikánusok kolostora és temploma a Várban, a mai Nagyszasszony-templomtól északra, a régi pénzügyminisztérium helyén állott. Ma csak egy csonka torony van belőle. Valamikor ebbe a kolostorba helyezte Mátyás király a budai egyetemet, melynek első rektora és tanárai dominikánusok voltak. A törökök istállóvá alacsonyították.

Pesten a régi dominikánus kolostor a Váci utcában levő angolkisasszonyok telkén állott, körülbelül ahol ma is áll a templom és az intézet. Ennek falai között védte magát Bánffy Buzád domonkosatyával együtt a tatárok ellen tízezer pesti ember három napig. Végül is rá-

juk gyújtották a kolostort s mind lekaszábolták őket. Ezen a helyen választották királlyá *Róbert Karolyt*. Dominikánus volt, aki a magyar szent koronát elhozta László erdélyi vajdától. 1310-ben *Benedek* volt az illető, a margitszigeti kolostor perjele, aki fia volt László vajdának. A zárda a törökök alatt teljesen elpusztult. 1700-ban *Dwornikovich Mihály* váci püspök teker építette a dominikánusokat a régi heylükre. Innét 1785-ben *II. József* ismét kiűzte őket; kolostor pár évre rá az angolkisasszonyok kezére került.

A szent Margitszigeten, mint ismeretes, *IV. Béla* épített leánya, Margit számára gyönyörű kolostort és templomot. Itt élt B. Margit 1252-1270-ig. Vele 70, többnyire főúri leány élt a zárdában. A szorgalmas nyulakszigeti apácák kezéből rendkívül értékes magyar kódex került ki s a nevezetes Margit-legenda is. Az apácák 1541-ben menekültek el véglegesen a szigetről magukkal vive B. Margit ereklyéit és sok bolyongás után Nagyszombatba, majd Pozsonyba kerültek, a klarisszák közé. Itt halt meg az utolsó szigeti apáca 1637-ben.

Azóta 1903-ban jöttek újra a dominikánusok Pestre és először a Zuglóban, majd később a mostani helyükön, a Thököly-uton telepedtek meg s nemsokára a hívek nagyszerű áldozatkészsége folytán megépítették monumentális templomukat és zárdájukat. 1913 óta plébániát is vezetnek.

Szent Domonkos utolsó műveinek egyike a magyar rendtartomány megalkotása volt. Belőle kellett a rendalapító tervei szerint a Keleten még mindig található pogányok megtéríté-

sének és erkölcsi megnevelésének kiindulni. Ide, mintegy a kereszténység végvárába Szent Domonkos is sietett katonákat küldeni, hogy a hazának ereje befelé és teljesítőképesége ki- felé minél nagyobb legyen.

Ma kevés a dominikánusok száma, de lelkesedésük és erejük elég ahhoz, hogy a keresztény eszmékért küzdő Magyarországon az ő szavukat is meg lehessen hallani. A jubileumi ünnepségek úgy látjuk megmozgatták Budapestet és ezren meg ezren vettek eddig részt a hála és szeretet megnyilvánításban a rend iránt és bizonyos, hogy holnap, vasárnap, amikor *Csernoch János* bíboros hercegprímás maga pontifikál a dominikánusok templomában, rendkívül nagyszámu nép fog a magyar Domonkos-renddel együtt ünnepelni. Jelen lesz *Augusta* főhercegnő, *Zsófia* főhercegnő, *József Ferenc* főherceg, a kormány tagjai és az egész előkelő hivatalos világ is.